

KÄYPÄ HOITO -SUOSITUKSEN IMPLEMENTOINTISUUNNITELMA: ETURAUHASEN HYVÄNLAATUINEN LIIKKASVU

7.11.2018

IMPLEMENTOINNIN TAVOITTEET

Tähän kirjataan suositustyöryhmän **tavoitteet** toimintatapojen muutokselle. Kirjataan vähintään viisi asiaa, joissa kliinisen kokemuksen perusteella on epäsuhtaa suosituksen ja toiminnan välillä.

1. Eturauhasen hyvänlaatuisen liikakasvun diagnostiikan apuna käytetään oirekyselylomakkeita (DAN-PSS, IPSS) ja virtsauslistaa.

DAN-PSS-1 ja IPSS-kysely (International Prostate Symptom Score) soveltuvat eturauhasen hyvänlaatuista liikakasvua potevien miesten tunnistamiseen ja hoidon tehon mittaukseen (B). Kokonaispisteiden lisäksi on hyvä tarkastella erikseen tyhjennysoireita (kysymykset 1–4) ja kerääntymisoireiden (kysymykset 5–12) pisteitä.

2. Komplisoitumattoman lieväoireisen ja keskivaikeista oireista kärsivän potilaan hoito aloitetaan perusterveydenhuollossa. Seuranta riittää, jos oireet eivät huononna elämänlaatua eikä komplikaatioita ole (B). Kun lääkehoitoon päädytään, ensisijaisia ovat 5-alfareduktaasin estäjät tai alfasalpaajat.

Hoitokaavio perusterveydenhuollossa ([Ks. kaavio 1](#)). Eturauhasen koko pienenee 5-alfareduktaasin estäjä hoidolla keskimäärin 20 % puolen vuoden kuluessa (A), jolloin oireet lievittyvät ja virtsasuihku huippuvirtaama paranee (A). Ne ovat hyvin siedettyjä. Alfa1-salpaajat lievittävät oireita, lisäävät virtsasuihkun huippuvirtaamaa ja vähentävät jäännösvirtsan tilavuutta merkittävästi enemmän kuin lumelääke (A). Haittavaikutuksina voi esiintyä ortostaattista huimausta, heikotusta ja erityisesti tamsulosiinilla ejakulaation estymistä (B). Erityisesti vanhusten hoidossa on oltava varovaisia.

3. Jos lääkehoidolla ei saada riittävää vastetta, niin potilas lähetetään urologille mahdollisiin jatkotutkimuksiin ja kirurgisen hoidon harkintaan.

Ks kaaviot 1 ja 2.

4. Mahdollinen kirurginen hoito valitaan potilaan yleisvoinnin ja eturauhasen koon mukaan.

Kajoavia hoitoja ovat laser- ja leikkaushoidot ja endoskooppinen höyrystäminen. Laserhoidot ovat turvallisia ja tehokkaita. Viherlaser on eturauhasen hyvänlaatuisen liikakasvun hoidossa höyläyksen tai avoleikkauksen vaihtoehto (B). Höyläysleikkaus (TURP) on hoitomuotojen kultainen standardi. Sen avulla virtsasuihku paranee, jäännösvirtsa vähenee ja oireet lievittyvät tehokkaasti (A). Avoin eturauhasen hyvänlaatuisen liikakasvun poistoleikkaus (enukleaatio) on perinteinen suurten (> 100 ml) eturauhasen leikkaushoito ja tehokas parantamaan virtsantuloa, lievittämään virtsaamisoireita ja vähentämään uusintahoitojen tarvetta (C).

Suomalainen Lääkäriseura Duodecim
Käypä hoito

SUOSITUKSEN SISÄLTÄMÄT IMPLEMENTOINNIN MATERIAALIT

Tähän kirjataan suosituksen materiaalit, jotka esitetään nettisivuilla oikeassa palstassa kohdassa ”Opi ja ota käyttöön”. Linkki voidaan tehdä esimerkiksi kaavioihin, taulukoihin, kuviin ja erilaisiin lisämateriaaleihin, kuten potilasohjeet, kaavakkeet, videot.

- Kaavio: Eturauhasen hyvänlaatuisen liikakasvun hoito perusterveydenhuollossa
- Kaavio: Eturauhasen hyvänlaatuisen liikakasvun kajoava hoito
- Taulukko 1: DAN-PSS-1- ja IPSS-oirepisteiden rajat vaikeusasteen määrittämisessä
- Vältä viisaasti -suositus: Mirabegroni eturauhasen hyvänlaatuisen liikakasvun hoidossa
- Vältä viisaasti -suositus: Sahapalmu eturauhasen hyvänlaatuisen liikakasvun hoidossa

VIESTINTÄ JA NÄKYVYYS

Tähän kirjataan suurelle yleisölle suunnatut keskeiset viestit ja suunnitellut tiedottamiskanavat (tiedotustilaisuus, tiedote, päivitysuutinen, some).

Keskeiset viestit suurelle yleisölle

- Vältä viisaasti -suositus: Sahapalmu eturauhasen hyvänlaatuisen liikakasvun hoidossa
- Seuranta riittää, jos oireet eivät huononna elämänlaatua eikä komplikaatioita ole. Hoitovaihtoehtoina ovat lääkehoidot ja kirurgiset hoidot.

Tiedottamiskanavat

- Päivitysuutinen julkaistaan Käyvän hoidon ja Duodecimin kotisivuilla sekä Terveysportissa
- Some (Facebook, Twitter)